

Republica Moldova

MINISTERUL CULTURII

ORDIN

pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor domeniului turism implementate de organizațiile necomerciale

nr. _____ din _____

Publicat:

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr. _____ din _____

Ministru _____

În temeiul art. 5 alin. (4) – (6), art. 23 din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 193, art. 370), cu modificările ulterioare, și pct. 2 și 3 din Hotărârea Guvernului nr. 656/2022 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizațiilor necomerciale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 343-348, art. 820),

ORDON:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor domeniului turism, implementate de organizațiile necomerciale (se anexează).
2. Ministerul Culturii va asigura implementarea Regulamentului menționat în limitele mijloacelor financiare stabilite anual în legea bugetului de stat.
3. Prezentul ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Ministrul Culturii

Sergiu PRODAN

REGULAMENT

cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor din domeniul turismului, implementate de organizațiile necomerciale

1. Dispoziții generale

1. Regulamentul cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor din domeniul turismului, implementate de organizațiile necomerciale (în continuare – *Regulament*), stabilește principiile, condițiile și procedurile de atribuire a finanțării nerambursabile pentru proiectele organizațiilor necomerciale în scopul încurajării proiectelor din domeniul turismului, valorificării potențialului turistic, precum și al formării condițiilor adecvate pentru desfășurarea activităților turistice, promovate de societatea civilă și integrarea acesteia în procesul de realizare a obiectivelor naționale în domeniul turismului.

2. Organizațiile necomerciale, care desfășoară activitate de utilitate publică, pot beneficia de sprijin financiar prin finanțare nerambursabilă a proiectelor din domeniul turismului, prezentate de acestea în modul stabilit în prezentul Regulament și în limitele alocațiilor aprobate anual în acest scop în bugetul de stat.

3. Prezentul Regulament stabilește mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor din domeniul turismului de interes internațional, național, regional sau local, care se implementează în Republica Moldova și în străinătate pe diferite arii tematice, ce pot varia de la un an la altul, dar care se axează pe artele tematice de bază: dezvoltarea turismului, promovarea destinațiilor turistice, formarea în turism și care țin de realizarea priorităților stabilite anual de Ministerul Culturii în domeniul turismului (*conform anexei nr. 9*).

4. În sensul prezentului Regulament, următoarele noțiuni semnifică:

autoritate finanțatoare – Ministerul Culturii, în procesul de finanțare nerambursabilă pentru implementarea proiectelor din domeniul turismului necomerciale, conform priorităților de dezvoltare stabilite, în baza concursurilor realizate, cu respectarea procedurilor descrise în prezentul Regulament;

contract de finanțare nerambursabilă – contract încheiat în modul stabilit de prezentul Regulament între Ministerul Culturii și una sau mai multe organizații necomerciale care sunt beneficiari de finanțare nerambursabilă;

finanțare nerambursabilă – sprijin financiar acordat de stat organizațiilor necomerciale pentru implementarea proiectelor din domeniul turismului, conform priorităților de dezvoltare stabilite pentru fiecare domeniu, care este prevăzut în bugetul de stat;

cheltuieli eligibile – costuri necesare pentru realizarea proiectului din domeniul turismului de interes public, pe care beneficiarul de mijloace financiare nerambursabile le include în bugetul detaliat al proiectului și pentru care solicită acoperire totală sau parțială din bugetul public;

solicitant – organizație necomercială care solicită acordarea sprijinului financiar nerambursabil pentru implementarea proiectelor de interes public în domeniul turismului;

beneficiar – solicitant, cărui a se atribuiе contractul de finanțare nerambursabilă în urma aplicării procedurii selecției publice de proiecte.

În tot textul Regulamentului, cuvintele „minister” și „ministru” la orice formă gramaticală (fără precizarea expresă a autorității), se referă la „Ministerul Culturii” și respectiv, „ministru” la forma gramaticală corespunzătoare.

7. Nu se acordă finanțare nerambursabilă solicitantului, dacă acesta:
- 6) durata contractului de finanțare se stabilește de către autoritatea finanțatoare, astfel încât să fie asigurată derularea proiectului în anul calendaristic în care s-a acordat finanțarea.
- 5) finanțarea nerambursabilă se oferă pentru implementarea proiectelor pe parcursul anului bugetar, ținând cont de alocațiile aprobate anual în acest scop în bugetul de stat;
- 4) autoritatea finanțatoare asigură respectarea principiilor, care stau la baza mecanismului de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizatilor necomerciale;
- 3) organizațiile necomerciale vor beneficia de finanțarea nerambursabilă doar dintr-un singur buget (bugetul de stat sau bugetul unității administrativ-teritoriale, în cazul în care aplică cu același proiect la diferite surse de finanțare);
- 2) finanțarea nerambursabilă se atribuie exclusiv în baza concursului public de depunere a propunerilor de proiecte;
- 1) finanțarea nerambursabilă a proiectelor se realizează anual de către autoritatea finanțatoare conform priorităților stabilite și se consultă public cu societatea civilă;
6. Condițiile generale de acordare a finanțării nerambursabile pentru proiectele domeniului turism ale organizațiilor necomerciale, sunt următoarele:
- utilizarea eficientă a resurselor financiare publice* – aplicarea, în cadrul sistemului concurențial, a criteriilor economice pentru atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă.
- anualitatea* – realizarea anuală a concursurilor publice de finanțare nerambursabilă de către stat a proiectelor organizațiilor necomerciale și utilizarea alocațiilor aprobate în bugetul de stat;
- finanțarea multianuală* – oferirea finanțării nerambursabile de către stat organizațiilor necomerciale în baza concursurilor publice pentru proiectele prezentate conform priorităților anunțate de către autoritatea finanțatoare, pentru proiectele, a căror durată nu poate fi mai mică de un an și mai mare de 3 ani. Finanțarea proiectelor se va face în limitele alocațiilor aprobate în acest scop în legea bugetară anuală;
- utilizarea eficientă a resurselor financiare publice* – aplicarea, în cadrul sistemului concurențial, a criteriilor economice pentru atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă.
- neretroactivitatea* – excluderea posibilității redirectionării resurselor financiare nerambursabile unei activități a cărei executare a fost deja inițiată sau finalizată la data încheierii contractului de finanțare;
- dialogul* – comunicarea constantă și continuă pentru consolidarea încrederii reciproce între părți la identificarea și depășirea divergențelor, înainte ca acestea să afecteze rezultatele proiectelor. Principiul dialogului va contribui la sporirea eficienței cooperării dintre autorități și societatea civilă;
- proporționalitatea și simplitatea* – recunoașterea particularităților fiecărei categorii de organizații necomerciale prin crearea condițiilor adecvate și corespunzătoare de participare la concursurile de finanțare nerambursabile, organizate de către autoritățile finanțatoare;
- tratamentul egal* – aplicarea în mod nediscriminatoriu a criteriilor de selectare pentru desfășurarea activității în domeniul turismului să beneficieze de șanse egale în atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă;
- libera concurență* – asigurarea condițiilor pentru ca organizațiile necomerciale ce desfășoară activități în domeniul turismului să aibă dreptul de a deveni, în bază de concurs și în condițiile legii, beneficiari de finanțare nerambursabilă din partea autorităților finanțatoare;
- transparența* – punerea la dispoziția tuturor părților interesate a informațiilor referitoare la procedura de aplicare și selectare și atribuire a finanțării nerambursabile;
5. Principiile care stau la baza mecanismului de finanțare nerambursabilă a proiectelor domeniului turism ale organizațiilor necomerciale:

5) termenul de depunere a proiectelor și de desfășurare a concursului, precum și formularul cererii de finanțare, al bugetului și al declarației privind neadmiterea conflictului de

interese, stabilite conform anexelor nr. 1 – 3;

4) structura dosarului de solicitare a finanțării, criteriile de evaluare etc.;

3) condițiile de eligibilitate în conformitate cu prevederile pct.7;

și suma maximă per proiect;

2) quantumul total al alocațiilor bugetare pentru finanțarea nerambursabilă în anul respectiv

1) informația privind autoritatea finanțatoare;

11. Anunțul public de lansare a concursului de finanțare nerambursabilă conține:

la organizațiile necomerciale.

10. Anunțul și condițiile de desfășurare a concursului se publică pe pagina web oficială a autorității finanțatoare, cu cel puțin două luni înainte de data-limită pentru depunerea dosarelor de

solicitare a finanțării, în conformitate cu prevederile art.5 alin.(7) din Legea nr.86/2020 cu privire

8) publicarea listei proiectelor selectate pentru finanțare.

7) negocierea/inchirierea contractelor de finanțare nerambursabilă;

6) soluționarea contestațiilor posibile;

finanțării;

5) comunicarea rezultatelor concursului organizațiilor care au depus dosarul de solicitare a

4) evaluarea și selectarea proiectelor;

3) aplicarea la concurs (depunerea dosarului de solicitare a finanțării);

2) organizarea sesiunilor de informare privind condițiile de participare la concurs;

1) anunțarea/publicarea condițiilor de participare la concurs;

efectuează conform următoarelor etape:

9. Autoritatea finanțatoare asigură anual procesul de organizare a concursului pentru acordarea finanțării nerambursabile. Finanțările pe bază de concurs pot fi anuale sau multianuale. Resursele financiare nevalorificate pentru proiectele din domeniul turism anual, pot fi utilizate

pentru proiectele multianuale, precum și viceversa. Organizarea concursului de proiecte se

II. Procedura de desfășurare a concursului

organizațiile necomerciale.

8. Rezultatele realizării proiectelor finanțate în baza priorităților vor fi evaluate de către Ministerul Culturii, cu elaborarea unor constatari de impact al utilizării resurselor de către

ulterior.

unul multianual (conform pct.35 și 36), cu o parte a perioadei suprapuse cu proiectul solicitat

finanțare nerambursabilă (inclusiv și a prevederilor pct.55, 56 sau 66) sau proiectul în derulare este

Ministerul Culturii, la care se înregistrează rezerve în partea respectării contractului respectiv de

7) are în derulare implementarea unui proiect selectat în baza unui concurs desfășurat de

6) nu a prevăzut în statutul organizației activitatea în domeniul turismului;

5) a prezentat informații false sau neactuale, în documentele furnizate;

4) nu a utilizat resurse financiare alocate conform clauzelor contractului de finanțare

3) nu a îndeplinit obligațiile în alte contracte asumate (cu autoritatea finanțatoare);

2) are conturile bancare blocate;

1) se află în incapacitate de plată;

- 6) datele despre organizarea sesiunii de informare și instruire pentru organizațiile interesate să depună proiectele la concurs.
- 12. Condițiile de depunere a cererii de finanțare:**
- 1) aplicanții vor utiliza doar formularele prevăzute în prezentul Regulament;
  - 2) toate documentele aferente cererilor de finanțare vor fi completate în limba română;
  - 3) aplicanții pot depune un singur proiect per domeniu de intervenție;
  - 4) în cazul în care informațiile prezentate nu sunt suficiente de clare, comisia de evaluare este în drept să solicite clarificarea informațiilor. Nu se vor accepta actele emise după data depunerii dosarului de aplicare la concurs;
  - 5) dosarul de solicitare a finanțării nerambursabile se transmite în format fizic sau electronic (semnate electronic), într-un singur sau mai multe fișiere scanate în format PDF.
  - 6) durata de implementare a proiectelor finanțate nu poate depăși 36 luni.
- 13. Dosarul de solicitare a finanțării nerambursabile va conține următoarele documente:**
- 1) formularul privind cererea de finanțare nerambursabilă (anexa nr. 1);
  - 2) formularul privind bugetul de venituri și cheltuieli al proiectului domeniului turism (anexa nr. 2);
  - 3) CV-ul managerului de proiect și al participanților la proiectul domeniului turism;
  - 4) copia statutului organizației;
  - 5) dovada existenței surselor de finanțare proprii sau oferite de terți (scrisori de intenție, contracte de sponsorizare, alte forme de sprijin financiar);
  - 6) copia situațiilor financiare pentru anul precedent;
  - 7) certificatul privind lipsa sau existența restanțelor față de buget;
  - 8) alte acte ce prezintă informații relevante despre proiect.
- 14. Dosarele de solicitare a finanțării nerambursabile vor conține informații cu privire la:** aria tematică; locul desfășurării; perioada de desfășurare și planul de activități; descrierea; relevanța și valoarea adăugată; grupul-țintă și beneficiarii; rezultatul și impactul; metodele de implementare, continuitate și sustenabilitate; actele de colaborare/parteneriat.
- 15. Acordarea finanțării nerambursabile trebuie însoțită de o contribuție din partea beneficiarului de minimum 25% (sau 40%, după caz) din valoarea totală a finanțării.**
- 16. Pentru înscrierea la concurs, organizațiile necomerciale prezintă dosarele de solicitare a finanțării, corespunzător arilor tematice stabilite la pct. 3 și conform anunțului publicat de către autoritatea finanțatoare.**
- 17. Dosarele de solicitare a finanțării se depun la adresa indicată de autoritatea finanțatoare.**
- 18. Dosarele de solicitare a finanțării care sunt incomplete nu vor fi evaluate, iar dosarele care nu au fost depuse în termenul stabilit conform anunțului, nu vor fi înregistrate.**
- 19. Costurile proiectelor se estimează, se justifică și se prezintă în mod detaliat sub aspectul articolelor și alineatelor de cheltuieli, conform clasificății bugetare.**
- 20. Cheltuielile necesare pentru realizarea proiectelor se divizează în cheltuieli asigurate din contul veniturilor proprii ale solicitantului de finanțare și cheltuieli propuse spre a fi acoperite din bugetul de stat. Propunerile bazate în exclusivitate pe suportul bugetului de stat nu vor fi examinate.**
- 21. În cadrul proiectului urmează a fi separate cheltuielile directe legate de desfășurarea proiectului în domeniul turismului, de cheltuielile generale și administrative ale beneficiarului.**

22. Cheltuielile directe, atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului, includ onorarii, cazare și masă pentru participanți, transport, închirieri (spații, utilaje, decoruri, costume, standuri, lumini etc.), publicitate, materiale editoriale, premii, mărfuri și dotări specifice, birou și rechizite, alte cheltuieli specifice legate nemijlocit de realizarea proiectului.

23. Cheltuielile generale și administrative, efectuate pentru funcționarea în ansamblu a beneficiarului și care pot fi atribuite unei anumite activități din cadrul proiectului, includ plățile salariale pentru personalul implicat în promovarea proiectului, confirmate prin act administrativ intern. Aceste categorii de cheltuieli, care se rezumă la necesitățile ce țin de menținerea și dezvoltarea capacității organizatei, nu sunt finanțate.

III. Procedura de selectare și evaluare a proiectelor din domeniul turism

24. Finanțarea nerambursabilă se atribuie exclusiv pe baza de concurs. Evaluarea, selectarea, aprobarea și transmiterea rezultatelor către Ministerul Culturii este pusă în sarcina Comisiei de evaluare și selectare a proiectelor (în continuare – *Comisie*), instituită prin Ordinul ministrului, pentru o perioadă de un an, conform anexei nr. 8.

25. Comisia este formată dintr-un număr de 9 membri, reprezentanți ai autorității finanțatoare, ai instituției din subordine și reprezentanți ai societății civile. Cel puțin 1/3 din membri sunt din afara autorității finanțatoare. Cel puțin un membru al Comisiei este din partea organizațiilor necomerciale, selectat de autoritatea finanțatoare prin concurs public. În cadrul Comisiei pot fi invitați experți cu rol consultativ din diferite domenii. Membrii Comisiei nu sunt remunerați pentru activitatea lor.

26. Comisia activează în baza unui regulament, aprobat de autoritatea finanțatoare și publicat pe pagina web oficială a acesteia. Informația despre componența nominală a Comisiei, se publică pe pagina web oficială a autorității finanțatoare după anunțarea rezultatelor concursului de selectare a dosarelor de solicitare a finanțării.

27. Președintele și secretarul Comisiei sunt numiți de către autoritatea finanțatoare. Președintele asigură convocarea ședințelor și buna desfășurare a procesului de evaluare, selectare și aprobare a dosarelor. Secretarul Comisiei recepționează dosarele, convoacă membrii Comisiei, asigură transmiterea rezultatelor concursului și îndeplinește alte sarcini specifice necesare pentru buna desfășurare a concursului.

28. Membrii Comisiei semnează declarații de confidențialitate, imparțialitate și neadmitere a conflictelor de interes, conform modelului din anexa nr. 4.

29. Comisia examinează toate dosarele depuse conform condițiilor și termenelor indicate în anunțul de concurs publicat.

30. În cazurile în care doar o singură organizație necomercială a depus dosarul pentru participare la concurs, Comisia decide de desfășurarea concursului, fără a anunța concurs repetat.

31. Decizia de aprobare a listei proiectelor câștigătoare, conform criteriilor de evaluare, se adoptă prin consens. În cazul în care consensul nu poate fi obținut, decizia se aprobă cu majoritatea simplă a membrilor prezenți la ședință.

32. Comisia prezintă Ministerului Culturii propunerea de atribuire a finanțării nerambursabile, până la data de 1 decembrie. Ministerul, în limitele bugetului anual aprobat, aprobă prin ordinul ministrului, lista proiectelor declarate câștigătoare și o publică pe pagina web oficială a ministerului.

33. Propunerile de proiect ale organizațiilor necomerciale sunt evaluate de către membrii Comisiei în baza următoarelor criterii:

1) importanța – în contextul realizării priorităților stabilite pentru domeniul de dezvoltare relevant, anunțat în condițiile de desfășurare a concursului;

informate despre cauzele neselectării proiectelor depuse.

44. Organizațiile necomerciale ale căror proiecte nu sunt acceptate pentru finanțare, sunt rezultatele concursului de selectare.

43. Ministerul comunica, prin mijloace electronice, tuturor participanților la concurs câștigătoare, dar nu mai târziu de data de 7 decembrie.

42. Ministerul Culturii asigură comunicarea și publicarea pe pagina web oficială, a rezultatelor concursului, în termen de șapte zile lucrătoare de la data aprobării listei proiectelor

de soluționare a contestațiilor

IV. Comunicarea rezultatelor concursului și procedura

41. În cazul în care o arie tematică nu și-a valorificat întregul buget stabilit, acesta se transferă proporțional la alte arii tematice, cu mai multe solicitări de proiecte ale domeniului turism, care au obținut un punctaj final de minim 60 de puncte.

40. Rezultatele evaluării fiecărui proiect sunt introduse în fișa de evaluare, conform modelului din anexa nr. 5, care este semnată de către membrii Comisiei.

39. Proiectele câștigătoare se stabilesc prin punctaje obținute, în descrescătoare: de la 100 la 60 de puncte sau de la 100 până la epuizarea bugetului stabilit pentru fiecare arie tematică în parte.

38. Punctajul final al fiecărui proiect este constituit din media aritmetică a punctajelor acordate de membrii comisiei. Proiectele care acumulează o medie aritmetică a punctajului mai mică de 60 – nu se finanțează.

37. Algoritmii de calcul se stabilește prin cumulara punctajului obținut în urma evaluării dosarului de solicitare a finanțării, conform criteriilor de evaluare a propunerii de proiect stabilite la pct. 33.

36. Pentru proiectele multianuale, mijloacele financiare alocate per proiect vor fi planificate în funcție de acțiunile, ce se impun pentru realizarea proiectului și de capacitatea de asigurare a valorificării resurselor alocate în anul respectiv. Costul total de implementare a proiectului va fi distribuit pentru o perioadă de 3 ani, în funcție de termenul planificat pentru implementare.

35. Cuantumul finanțării unui proiect multianual al domeniului turism se stabilește la maximum 60% din costul proiectului, dar nu mai mult de 600 mii lei pentru un proiect. Contribuția organizărilor necomerciale la realizarea proiectului este de minimum 40% din costul proiectului, asigurate din surse proprii sau prin cofinanțare.

34. Cuantumul finanțării unui proiect anual al domeniului turism, se stabilește la maximum 75% din costul proiectului, dar nu mai mult de 250 mii lei pentru un proiect. Contribuția organizărilor necomerciale la realizarea proiectului este de minimum 25% din costul proiectului, asigurate din surse proprii sau prin cofinanțare.

9) capacitatea financiară a organizațiilor necomerciale de a atrage resurse, altele decât cele oferite de autoritatea finanțatoare, inclusiv de la alți cofinanțatori.

8) experiența privind colaborarea, parteneriatul cu autoritățile publice și organizațiile necomerciale din țară și din străinătate, după caz;

7) experiența organizărilor și a echipei, privind realizarea acțiunilor propuse;

6) sustenabilitatea proiectului și măsurile de gestionare a riscurilor interne/externe;

5) vizibilitatea proiectului și metodele de promovare;

4) mecanismul propus de monitorizare, evaluare și prezentare a rezultatelor proiectului;

3) calitatea întocmirii bugetului – buget întocmit realist, corect, în conformitate cu liniile planificate, inclusiv cu justificarea cheltuielilor;

2) calitatea și relevanța – descrierea problemei și măsurile de soluționare a acesteia, gradul de corelare dintre scop, obiective, activități și rezultatele așteptate;

1) calitatea și relevanța – descrierea problemei și măsurile de soluționare a acesteia, gradul de corelare dintre scop, obiective, activități și rezultatele așteptate;

45. Organizațiile necomerciale care au depus dosarul de solicitare a finanțării și ale căror proiecte nu au fost selectate pentru finanțare, au dreptul să formuleze contestații timp de 10 zile calendaristice de la data publicării rezultatelor finale ale concursului de selectare.
46. Contestația, conform modelului din anexa nr. 6, este trimisă pentru examinare către Ministerul Culturii. Termenul de soluționare a contestațiilor este de 10 zile calendaristice de la expirarea termenului de depunere a acestora.
47. După expirarea termenului de contestare și de soluționare a contestațiilor, Ministerul Culturii, în maximum 15 zile calendaristice, aprobă prin Ordinul Ministrului, lista proiectelor selectate de Comisie, cu publicarea corespunzătoare pe pagina web oficială a Ministerului.
- V. Procedura de încheiere a contractelor de finanțare nerambursabilă**
48. Susținerea financiară a proiectelor organizațiilor necomerciale se efectuează anual în baza contractului de finanțare nerambursabilă, semnat de către autoritatea finanțatoare cu organizația (-ile) necomercială (-ale), conform modelului din anexa nr. 7.
49. Contractul de finanțare nerambursabilă conține clauze cu privire la sumele acordate, la termenele de valorificare a susținerii financiare, la obligațiile părților, la tranșele de debursare a resurselor financiare și la consecințele neexecutării sau executării necorespunzătoare a obligațiilor contractuale. La contractul de finanțare nerambursabilă se anexează formularul de cerere privind proiectul domeniului turism (*anexa nr. 1*) și formularul privind bugetul și cheltuielile al proiectului domeniului turism (*anexa nr. 2*).
50. Ministerul Culturii încheie contracte de finanțare nerambursabilă doar cu organizațiile necomerciale aprobate prin ordinul ministrului culturii ca urmare a deciziei Comisiei.
51. Organizațiile necomerciale sunt obligate să încheie contractul de finanțare în termen de maximum 30 de zile de la data publicării rezultatelor concursului pe pagina web oficială. În cazul neprezentării în termenele stabilite, organizația va fi exclusă din lista beneficiarilor, suma alocată fiind distribuită altor beneficiari.
52. Valoarea totală a finanțării pentru proiect va fi transferată către beneficiar în trei tranșe. Prima tranșă constituie un avans de 30% din valoarea totală a finanțării nerambursabile, ce va fi transferat în contul beneficiarului, la solicitarea acestuia, în maximum 15 zile lucrătoare de la data semnării contractului și a prezentării dovezii contribuției proprii. Pentru avansul primit, beneficiarul va prezenta, în termenele stabilite, documente justificative cu privire la utilizarea acestuia. Plata celei de-a doua tranșe (60%) se va face în baza solicitării de plată a beneficiarului, după validarea primului raport narativ de implementare a proiectului și financiar intermediar, și a documentelor justificative privind utilizarea tranșei anterioare, dar nu mai târziu de șase luni de la începerea proiectului. Transferul se va efectua în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la validarea rapoartelor. A treia tranșă (10%) din bugetul total al proiectului, se eliberează de către autoritatea finanțatoare beneficiarului după prezentarea și validarea raportului narativ final de implementare a proiectului și a raportului final financiar, dar nu mai târziu de data de 30 noiembrie a anului bugetar. Transferul se efectuează în termen de cel mult 30 de zile calendaristice. Aceasta tranșă va fi asigurată din sursele proprii ale beneficiarului, care, ulterior, va fi rambursată de către autoritatea finanțatoare în baza verificării și validării raportului narativ final de implementare și financiar final.
53. Validarea raportului final se efectuează în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la depunerea de către beneficiar a raportului narativ final de implementare și a raportului financiar final.
54. Controlul conformității și eficienței utilizării mijloacelor financiare este asigurat de către instituțiile cu competențe în domeniu.

Regulament, beneficiarul poartă răspundere civilă, contravențională sau penală în condițiile legii.

67. În cazul utilizării mijloacelor bugetare în alte scopuri decât cele prevăzute în prezentul

capitol, beneficiarul poartă răspundere civilă, contravențională sau penală, precum și a recuperării mijloacelor financiare alocate conform prevederilor contractuale.

66. În cazul utilizării necoforme a resurselor financiare alocate, organizațiile comerciale care au utilizat mijloacele financiare pentru participare la alte concursuri de finanțare de nerambursabilă, nu vor fi eligibile pentru participare la alte concursuri de finanțare de nerambursabilă, în vederea atragerii beneficiarului la răspunderea civilă, contravențională sau penală, precum și a

recuperării mijloacelor financiare alocate conform prevederilor contractuale.

65. Ministerul Culturii își rezervă dreptul de sesizare a organelor și a instituțiilor abilitate, în cazurile de încălcare a prevederilor contractuale de către beneficiarii finanțării nerambursabile, restituie ministerului resursele financiare alocate.

64. În cazul rezoluției contractului ca urmare a neîndeplinirii clauzelor contractuale de

calendaristice de la primirea notificării privind neîndeplinirea obligațiilor contractuale. calendaristice de la primirea notificării privind neîndeplinirea obligațiilor contractuale. Partea înștințată este obligată să ofere un răspuns în decurs de cinci zile

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

VII. Litigii și sancțiuni

61. Se interzice perceperea oricăror taxe de participare la evenimentele organizate în cadrul

proiectelor finanțate de către Ministerul Culturii în condițiile prezentului Regulament.

62. Actele sau deciziile care determină sau sunt rezultatul încălcării prevederilor

prezentului Regulament, pot fi contestate în condițiile legii.

63. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

obligățiile contractuale. Contractele de finanțare nerambursabilă pot fi rezoluționate în termen de 10 zile de la

data primirii notificării, prin care părții, care nu a respectat condițiile prevăzute de lege și de

contractul de finanțare nerambursabilă, i s-a adus la cunoștință faptul, că aceasta nu și-a îndeplinit

VI. Procedura de implementare a contractului de finanțare nerambursabilă

55. Schimbarea destinației mijloacelor financiare prevăzute în contractul de finanțare a

proiectelor din domeniul turism, încheiat de către organizațiile comerciale cu Ministerul Culturii,

se interzice.

56. Sumele neutilizate după finalizarea proiectului se virează pe contul bugetului de stat în

termen de maximum 30 de zile.

Anexa nr. 1. Formular de cerere
Anexa nr. 2. Buget estimativ
Anexa nr. 3. Declarație conflict de interese _ ON
Anexa nr. 4. Declarație de interese _membrii comisiei
Anexa nr. 5. Fisa de evaluare
Anexa nr. 6. Contestație
Anexa nr. 7. Contract de finanțare
Anexa nr. 8. Regulamentul Comisiei de evaluare si selectare
Anexa nr. 9. Ariti tematice

Formular de cerere de finanțare	
1.	Informații generale despre organizație
	Denumirea organizației
	IDNO
	Date bancare (număr cont bancar, denumirea și adresa băncii)
	Adresa juridică (strada, număr, cod poștal, localitate)
	Adresa poștală (adresa biroului în care își desfășoară activitatea echipa de proiect)
	Telefon de contact
	E-mail
	Pagina web
	Președinte, conducător (prenume, nume, telefon fix/mobile-mail)
	Descrierea organizației (maximum 300 de cuvinte)

2.	Informații generale despre proiect
	Titlul proiectului
	Categoria de finanțare
	Durata proiectului (număr total de luni, cu indicarea lunii de începere)
	Bugetul propunerii de proiect (trebuie să corespundă cu totalul din bugetul detaliat/estimativ)
	Aria geografică acoperită de proiect (localitatea, raionul sau regiunea în care vor fi desfășurate activitățile proiectului)
	Membrii echipei de implementare (numele și prenumele fiecărui membru al echipei de implementare. Anexați la dosar CV-ul fiecărui membru. Echipa trebuie să fie formată cel puțin din coordonator de proiect și contabil)

3.	Propunere de proiect
3.1.	Sumarul proiectului (maximum 300 de cuvinte)
3.2.	Scopul general al propunerii de proiect (Formulați scurt scopul general al propunerii de proiect)
3.3.	Ideea proiectului (Explicați în detaliu scopul, obiectivele, activitățile și rezultatele așteptate)
3.4.	Corespunderea cu obiectivele concursului de finanțare nerambursabilă (Descrieți în ce măsură propunerea de proiect corespunde cu obiectivele concursului)

3.4.	Corespunderea cu obiectivele concursului de finanțare nerambursabilă <i>(Descrieți în ce măsură propunerea de proiect corespunde cu obiectivele concursului)</i>	
3.5.	Descrierea problemei <i>(Formulați și descrieți problema la a cărei rezolvare organizația își propune să contribuie prin intermediul propunerii de proiect (maximum 300 de cuvinte))</i>	
3.6.	Beneficiari direcți <i>(Enumerați și descrieți grupurile/entitățile care neimplorți participă la/beneficiază de activitățile proiectului)</i>	
	Beneficiari indirecți <i>(Enumerați și descrieți grupurile/entitățile care beneficiază colateral de activitățile proiectului)</i>	
	Obiectivele specifice ale propunerii de proiect <i>(Formulați obiectivele specifice ale propunerii de proiect (pași necesari pentru a atinge scopul menționat la pct.3.5). Dacă este nevoie, adăugați rânduri)</i>	
3.7.	Obiectivul 1 (O1)	
	Obiectivul 2 (O2)	
	Obiectivul ...	
3.8.	Rezultatele așteptate <i>(Formulați și descrieți rezultatele așteptate ale proiectului (maximum 300 de cuvinte))</i>	

3.10.	Activitățile proiectului <i>(Completați tabelul de mai jos. Activitățile trebuie să derive din obiectivele specifice ale proiectului (pct. 3.8))</i>	Obiectivul 1 :							
		Act.1.1.							
		Act.1.2.							
		Act....							
		Obiectivul 2 :							
		Act.2.1.							
		Act.2.2.							
Act..									
Obiectivul : ...									

3.11.	Monitorizare <i>(Descrieți modul în care organizația va monitoriza implementarea proiectului (maximum 200 de cuvinte))</i>
3.12.	Evaluare <i>(Descrieți criteriile/indicatorii de evaluare a performanței proiectului)</i>
3.13.	Impact <i>(Ofereți o explicație scurtă și clară a impactului propunerii de proiect)</i>

3.14.	Riscuri	<i>(Completați tabelul de mai jos enumerând riscurile interne/externe care ar putea interveni și măsurile care le-ar diminua)</i>	
		Riscuri	
		Intern/extern	
		Măsuri de diminuare a riscurilor	

4.	Cofinanțare	
4.1.	Proiectul prevede cofinanțare? <i>(Marcați cu „X” răspunsul)</i>	DA NU
<i>Secțiunea se completează doar dacă la pct. 4.1 a fost selectat „DA”</i>		
4.2.	Enumeratei partenerii/donatorii/cofinanțatorii și rolul lor în proiect	
4.3.	Indicați proporția cofinanțării din bugetul total al proiectului (in %)	
5.	Sumar buget	
	Cheltuieli pentru activități	
	Remunerarea muncii angajaților	
	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	
	Cheltuieli administrative	
	Total	
6.	Declarații	Prin semnarea acestui formular, solicitantul de finanțare nerambursabilă confirmă că: datele furnizate prin acest formular sunt veridice organizația care înaintează cerere pentru obținerea finanțării nu are sechestru pe conturi organizația care înaintează cerere pentru obținerea finanțării nu are datorii față de bugetul public național prezenta propunere de proiect nu este sau nu a fost depusă pentru finanțare unui alt donator la elaborarea prezentei propuneri de proiect au fost luate toate măsurile necesare pentru neadmiterea conflictelor de interese ¹ care pot compromite implementarea imparțială și obiectivă a proiectului
	Data completării	
	Numele, prenumele, semnătura președintelui/conducătorului organizației	

¹ Conflictul de interese pot apărea în urma unor interese familiale, economice, politice, precum și a altor afinități sau interese mutuale.

Bugetul estimativ

Denumirea proiectului

Denumirea organizației

Linia de buget	Articolele de cheltuieli	Unitatea de măsură	Cost per unitate	Număr de unități	Total lei	Suma solicitată de la finanțatoarele autorității	Cofinanțare
1.	Cheltuieli pentru activități						
1.1.							
1.2.							
...							
Subtotal							
2.	Remunerarea muncii angajaților						
2.1.							
2.2.							
...							
Subtotal							
3.	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii						
3.1.							
3.2.							
...							
Subtotal							
4.	Cheltuieli administrative						
4.1.							
4.2.							
...							
Subtotal							
TOTAL							

1. Articolele de cheltuieli pot fi modificate și/sau completate în funcție de specificul proiectului.
2. Cheltuielile de salarizare a echipei de implementare și cele administrative necesare pentru implementarea proiectului nu vor depăși 25% din valoarea lui și vor conține inclusiv costuri pentru contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii.
3. Cheltuielile administrative pot include: plăți pentru chiria birourilor, servicii de întreținere, internet, telefonie și altele care nu pot fi atribuite la articolele de cheltuieli directe pentru activități, conform specificului proiectului.

Președinte/conducător al organizației
Responsabil financiar al organizației

Data

DECLARAȚIE privind neadmiterea conflictelor de interese

Subsemnatul/subsemnata, _____,
cu domiciliul în localitatea _____, raionul _____,
str. _____, nr. _____, bloc _____, ap. _____,
posezor/poseoare al/a actului de identitate seria _____, nr. _____, codul
numeric personal _____, în calitate de președinte/conducător al
organizației _____ în ceea ce privește implementarea
proiectului, mă oblig să iau toate măsurile necesare pentru neadmiterea vreunei situații care m-
ar împiedica în orice moment să acționez în conformitate cu obiectivele stabilite de comun
acord cu autoritatea finanțatoare.
De asemenea, mă oblig să iau toate măsurile necesare pentru neadmiterea a orice
conflict de interese și să informez autoritatea finanțatoare despre orice situație ce generează
sau ar putea genera un asemenea conflict.

Președinte/conducător al organizației _____

Numele și prenumele _____

Semnătura _____

Data _____

**DECLARAȚIA
de confidențialitate, imparțialitate
și neadmitere a conflictelor de interes**

semnată de membrul Comisiei de evaluare și selectare a proiectelor

Subsemnatul/subsemnata, _____, posesor/poseoare al/a actului de
identitate seria _____, nr. _____, codul numeric personal
_____, în calitate de membru al Comisiei de evaluare și selectare a
proiectelor, numit prin Ordinul _____ nr. _____ din _____, declar
pe propria răspundere că:

- voi trata orice informație la care am acces sau care mi-a fost adusă la cunoștință drept
confidențială și nu o voi transmite unei terțe părți;
- voi utiliza informația obținută doar în scopul evaluării proiectelor depuse pentru
concurs;
- voi pune în aplicare toate măsurile pentru a proteja documentele și informațiile oferite
în cadrul procedurii de evaluare;
- voi informa secretariatul Comisiei despre orice suspiciune de acces neautorizat și
despre modul în care acesta a avut loc;
- voi lua toate măsurile necesare pentru neadmiterea vreunui conflict de interes;
- voi comunica dacă am avut contracte de muncă sau de colaborare cu organizațiile
participante la concurs;
- voi informa secretariatul Comisiei despre orice situație ce generează sau ar putea
genera asemenea conflicte;
- voi fi imparțial(ă), obiectiv(ă) și liber(ă) de orice presiune sau influență în realizarea
procedurii de evaluare a proiectelor depuse la concurs.

Numele și prenumele _____

Funcția _____

Semnătura _____

Data _____

FISA DE EVALUARE

Numele, prenumele membrului Comisiei _____

Titlul proiectului _____

Număr de înregistrare _____

Denumirea organizației necomerciale care solicită finanțare _____

Nr. crt.	Criteriul de evaluare și punctajul maxim	Punctaj acordat	Comentarii
1.	Importanța proiectului propus în contextul realizării priorităților și obiectivelor specifice anunțate în condițiile de destășurare a concursurilor de selectare a proiectelor (15 p)		
2.	Calitatea și relevanța propunerii de proiect: descrierea problemei și strategia propusă de soluționare a acesteia; gradul de corelare dintre scop, obiective, activități și rezultatele așteptate (25 p)		
3.	Calitatea întocmirii bugetului (buget întocmit realist, corect reflectă toate cheltuielile necesare pentru activitățile planificate, inclusiv justificarea cheltuielilor) (15 p)		
4.	Mecanismul propus de monitorizare, evaluare și prezentare a rezultatelor proiectului (10 p)		
5.	Vizibilitatea proiectului și metodele de promovare (5 p)		
6.	Sustenabilitatea proiectului și măsuri de gestionare a riscurilor interne/externe (10 p)		
7.	Experiența profesională pentru asigurarea managementului proiectului; experiența organizației și a echipei în realizarea acțiunilor propuse (10 p)		
8.	Experiența în colaborare, parteneriat cu autoritățile publice și organizațiile neguvernamentale din țară și din străinătate, după caz (5 p)		
9.	Capacitatea financiară a organizației necomerciale de a atrage resurse, altele decât cele oferite de autoritatea finanțatoare, inclusiv de la alți cofinanțatori (5 p)		
	Punctaj total obținut		
	Recomandat spre finanțare (Da/Nu)		

Note:

- Lista criteriilor de evaluare poate fi completată în funcție de specificul domeniului de finanțare, cu revizuirea punctajului pentru toate criteriile.
- Se recomandă ca finanțarea nerambursabilă să fie atribuită proiectelor care au acumulat un punctaj de minimum 65 de puncte dintr-un total de 100 de puncte posibile.

Data _____

Semnătura _____

CONTESTAȚIE

1. Date de identificare			
Denumirea contestatarului			
Titlul proiectului			
Sediul			

2. Motivele contestației	

3. Reprezentant legal/coordonator de proiect	
Nume și prenume	
Funcție	
E-mail	
Telefon/fax	

Note:

1. Constațiile se trimit prin e-mail la adresa la care au fost transmise proiectele la concursul de finanțare, cu confirmare de primire, sau se depun direct la autoritatea finanțatoare.
2. Constația se va depune/transmite în termen de maximum 10 zile de la data publicării rezultatului procesului de evaluare a proiectelor pe pagina web a autorității finanțatoare.

Semnătura

(semnătura reprezentantului legal/persoanei împuternicite)

CONTRACT DE FINANȚARE NERAMBURSABILĂ (MODEL)

nr. _____ din data de _____

PĂRȚILE

Beneficiar de finanțare nerambursabilă	Autoritatea finanțatoare
cu sediul/adresa juridică _____ <small>(denumirea completă a organizației beneficiare de finanțare)</small>	cu sediul în _____, cont _____, cod fiscal _____, cont _____, bancar _____, reprezentată prin _____, care acționează în baza _____ <small>(funcția, numele, prenumele)</small>
cod fiscal _____, cont bancar _____, reprezentată prin _____, care acționează în baza _____ <small>(funcția, numele, prenumele)</small>	denumită în continuare Autoritate finanțatoare <small>(statul, regulamentul, hotărâre etc.)</small>
denumită în continuare Beneficiar <small>(statul, regulamentul, hotărâre etc.)</small>	pe de o parte,
pe de altă parte,	<small>(se indică numrul și data de înregistrare în Registrul de stat al persoanelor juridice)</small>

Având în vedere că:

Autoritatea finanțatoare își propune să atingă performanțe în domeniile prioritare anunțate în cadrul acestui concurs;

Autoritatea finanțatoare poate și dorește să implice în atingerea priorităților anunțate pentru Programul de finanțare „_____” diverse organizații ale societății civile pentru a-și îndeplini scopul pentru care a fost lansat programul de finanțare;

Beneficiarul declară că poate și dorește să contribuie la îndeplinirea scopului autorității finanțatoare prin specificul activității sale;

Beneficiarul declară că îndeplinește toate condițiile de fapt și de drept impuse de reglementările legale incidente pentru a colabora cu Autoritatea finanțatoare în sensul îndeplinirii scopului programului de finanțare anunțat de Autoritatea finanțatoare,

Părțile au convenit încheierea prezentului Contract de finanțare nerambursabilă:

I. Obiectivul și durata Contractului

1. Obiectul prezentului Contract reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către Autoritatea finanțatoare pentru realizarea Proiectului „_____”, pe

întreaga perioadă de derulare a acestuia, conform clauzelor prezentului Contract, pe care Beneficiarul declară că le înțelege și le acceptă. Perioada de derulare a proiectului este

_____.

2. Beneficiarului i se va acorda finanțare nerambursabilă în termenele și în condițiile stabilite potrivit art. 5 din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizările necomerciale, precum și în deplină conformitate cu Regulamentul-cadru cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizațiilor necomerciale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 656/2022 și cu

Contractul de finanțare va putea fi adaptat în funcție de specificul fiecărui proiect și de acțiunile aferente derulate.

Regulamentul cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor domeniului turism implementate de organizațiile necomerciale, aprobat prin Ordinul Ministrului Culturii nr. _____ din _____ 2023.

3. Beneficiarul își asumă obligația de a implementa activitățile proiectului conform propunerii de proiect acceptate de către Autoritatea finanțatoare, care este parte integrantă a prezentului Contract.

4. Autoritatea finanțatoare se obligă, la rândul său, să transfere tranșele și să recepționeze rapoartele narative și finanțare livrate de Beneficiar conform prevederilor prezentului Contract.

5. Prezentul Contract este valabil din data semnării și până la data de _____

6. Împlinirea termenului indicat la pct. 5 nu-l exonerează pe Beneficiar sau pe reprezentanții acestuia de respectarea obligațiilor ce rezultă din aplicarea clauzelor contractuale.

II. Valoarea Contractului și modalitatea de plată

7. Valoarea prezentului Contract este de _____ lei, reprezentând totalul finanțării nerambursabile aprobate de către Autoritatea finanțatoare în scris, și va fi utilizată conform proiectului și bugetului estimativ anexate la prezentul Contract. Orice modificare a bugetului proiectului ulterioară semnării prezentului Contract va fi coordonată și aprobată de Autoritatea finanțatoare.

8. Valoarea totală a finanțării pentru proiect va fi transferată către Beneficiar în trei tranșe. Prima tranșă constituie un avans de 30% din valoarea totală a Contractului, ce va fi transferată în contul Beneficiarului la solicitarea acestuia în maximum 15 zile lucrătoare de la data semnării Contractului și a prezentării dovezii contribuției proprii. Pentru avansul primit, Beneficiarul va prezenta, în termenele stabilite, documente justificative cu privire la utilizarea acestuia. Plata celei de-a doua tranșe (60%) se va face în baza solicitării de plată a Beneficiarului, după validarea primului raport narativ de implementare și financiar intermediar și a documentelor justificative privind utilizarea tranșei anterioare, dar nu mai târziu de șase luni de la începerea proiectului. Transferul se va efectua în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la validarea rapoartelor. A treia tranșă (10%) din bugetul total al proiectului se eliberează de către Autoritatea finanțatoare Beneficiarului, după prezentarea și validarea raportului narativ final de implementare a proiectului și a raportului final financiar, dar nu mai târziu de data de 30 noiembrie a anului bugetar. Transferul se efectuează în termen de cel mult 30 de zile calendaristice. Aceasta tranșă va fi asigurată din sursele proprii ale Beneficiarului, care, ulterior, va fi rambursată de către Autoritatea finanțatoare în baza verificării și validării raportului final narativ și financiar.

9. Validarea rapoartelor finale se efectuează în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la depunerea de către Beneficiar a raportului narativ final de implementare și a raportului financiar final. Controlul conformității și eficienței utilizării mijloacelor finanțare este asigurat de către instituțiile cu competențe în domeniu.

10. Autoritatea finanțatoare își rezervă dreptul de a face verificări atât în perioada derulării Contractului de finanțare nerambursabilă, cât și ulterior validării celor două rapoarte, în scopul completării dosarului de solicitare a finanțării nerambursabile, dar nu mai târziu de un an de la expirarea termenului de implementare a proiectului.

11. Plata se va efectua în lei, în limita menționată la pct. 7, în următorul cont:

Nr. _____
Cont bancar/IBAN _____
Titular cont _____
Cod SWIFT _____
Denumirea și adresa băncii _____

III. Drepturile și obligațiile Partilor

12. Drepturile Autorității finanțatoare:

a) să pună la dispoziția Beneficiarului sursele financiare aprobate în condițiile menționate în Contract;

b) să transfere sursele financiare alocate în termenele stabilite, ulterior primirii, acceptării documentelor justificative și prezentării raportului financiar intermediar sau final;

c) să furnizeze Beneficiarului elementele de identitate vizuală în vederea utilizării lor pentru promovarea proiectului și a Autorității finanțatoare;

d) să urmărească, prin responsabilul de proiect, modul în care se derulează proiectul care face obiectul prezentului Contract;

e) să publice pe pagina web instituțională informația despre obiectivele proiectului finanțat, valoarea resurselor alocate și rezultatele obținute de Beneficiarul finanțării.

13. Obligațiile Autorității finanțatoare:

a) să stabilească calendarul de organizare a concursurilor în funcție de prioritățile stabilite în domeniu și bugetul alocat anual pentru finanțarea nerambursabilă a proiectelor;

b) să planifice sursele financiare și să asigure anual procesul de organizare a concursului pentru oferirea finanțării nerambursabile, cu respectarea principiului transparenței și al tratamentului egal;

c) să respecte confidențialitatea informațiilor recepționate;

d) să organizeze sesiuni de informare și instruire pentru organizațiile necomerciale interesate;

e) să facă verificări, atât în perioada Contractului de finanțare, cât și ulterior validării raportului final;

f) să se adreseze organelor abilitate/instanței de judecată în cazul în care Beneficiarul finanțării nu a returnat sursele financiare primite, în scopul recuperării mijloacelor financiare alocate conform prevederilor contractuale;

14. Drepturile Beneficiarului:

a) să realizeze și să promoveze proiectul susținut de Autoritatea finanțatoare;

b) să solicite și să primească mijloace financiare din sursele alocate anual pentru desfășurarea activităților conform priorităților;

c) să fie informat despre rezultatele concursului;

d) să beneficieze de instruire din partea Autorității finanțatoare;

e) să depună dosarele de solicitare a finanțării nerambursabile și să participe la concurs;

f) să informeze toți participanții la proiect cu privire la utilizarea gratuită a rezultatelor proiectului de către Autoritatea finanțatoare.

15. Obligațiile Beneficiarului:

a) să utilizeze finanțarea nerambursabilă numai în scopul realizării proiectului sau acțiunii care face obiectul prezentului Contract;

b) să respecte criteriile de natură economică, prin utilizarea unui sistem concurențial și transparent în cazurile în care nu este prevăzută obligația de a aplica prevederile legislației privind achizițiile publice;

c) să respecte etapele realizării programului, a proiectului sau a acțiunii și să comunice în scris orice modificare intervenită în desfășurarea proiectului, inclusiv în ceea ce privește bugetul estimativ anexat la Contract;

d) să promoveze elementele de identitate vizuală ale Autorității finanțatoare;

e) să reflecte corect și la zi și să păstreze în evidențele sale contabile pentru o perioadă de minimum cinci ani toate operațiunile economico-financiare ale proiectului sau ale acțiunii, precum și să le prezinte Autorității finanțatoare ori de câte ori îi sunt solicitate;

f) să întocmească corect și conform legii și să prezinte Autorității finanțatoare raportul financiar împreună cu documentele justificative;

- (g) să accepte controlul și verificările Autorității finanțatoare în legătură cu modul de utilizare a resurselor nerambursabile acordate de acesta, în timpul derulării proiectului și pe o perioadă de un an de la finalizare;
- (h) să își asume integral răspunderea pentru eventualele prejudicii cauzate terților din vina sa, Autoritatea finanțatoare fiind exonerată de orice responsabilitate în acest sens;
- i) să ia toate măsurile necesare pentru a evita situațiile de natură să determine apariția unui conflict de interese;
- j) să asigure gestionarea alocațiilor bugetare și administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări;
- (k) să pună la dispoziția Autorității finanțatoare orice document sau informație în orice format solicitat (original, copie legalizată, CD, electronic etc.);
- l) să nu desțășoare, în mod direct sau prin intermediul unor terți, nicio activitate care contravine sau prejudiciază în orice mod scopul proiectului sau politica Autorității finanțatoare;
- (m) să restituie resursele financiare primite în cazurile de nerespectare a prevederilor prezentului Contract.

IV. Decontarea sumelor și raportul final de implementare

16. Pentru decontarea cheltuielilor aprobate prin Contractul de finanțare nerambursabilă, vor fi prezentate rapoartele financiare intermediare/finale, însoțite de documente justificative, care să ateste realizarea proiectului sau a acțiunii, după cum urmează:

a) raportul financiar intermediar/final de cheltuieli în original, conform modelului elaborat de Autoritatea finanțatoare, care se anexează la prezentul Contract;

b) anexele la raportul financiar intermediar/final: facturi fiscale/bonuri fiscale/ordine de plată în copie, semnate pentru conformitate de către Beneficiar.

17. Pentru a fi considerate eligibile, documentele prezentate cu raportul financiar al Beneficiarului trebuie să facă dovada legăturii dintre cheltuieli și activitățile proiectului și să îndeplinească următoarele condiții obligatorii:

a) sunt emise pe numele Beneficiarului finanțării sau, în cazuri temeinic justificate, pe numele reprezentantului legal sau al unei persoane împuternicite special în acest sens;

b) sunt emise în perioada de derulare a proiectului;

c) sunt completate cu detalierea exactă a produselor sau a serviciilor achiziționate pentru activitățile proiectului;

d) sunt completate cu toate datele necesare din punctul de vedere al formei (numărul și data emiterii, emitențul documentului, Beneficiarul, cantitatea, prețul unitar, valoarea totală);

e) sunt însoțite de dovada plății (chitanță, ordin de plată vizat de bancă, ordin de plată electronic evidențiat în extrasul de cont etc). Plățile sunt efectuate numai de către Beneficiar sau de către persoana împuternicită special în acest sens, din conturile sau din casieria acestora.

18. În baza rapoartelor financiare intermediare și finale, Autoritatea finanțatoare poate reduce cuantumul sumei aprobate inițial, acordând finanțarea în limitele documentelor justificative legale prezentate de către Beneficiar.

19. În situația în care, din motive temeinic justificate, raportul financiar și raportul narativ de implementare nu pot fi prezentate conform termenelor stabilite în Contractul de finanțare nerambursabilă, Beneficiarul are posibilitatea, o singură dată, să prezinte, în scris, o solicitare de modificare a termenelor de raportare către conducătorul Autorității finanțatoare, cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de expirarea termenelor stabilite.

20. Beneficiarul va transmite prin poștă și va înregistra la Autoritatea finanțatoare, până la data de _____, un raport narativ de implementare final și un raport financiar final, completat și semnat. Raportul final de implementare trebuie să includă:

a) partea narativă – în care se oferă: informații cu privire la desfășurarea proiectului și descrierea rezultatelor obținute prin comparație cu cele planificate; descrierea parteneriatelor dezvoltate pe parcursul implementării proiectului și a impactului lor; descrierea beneficiarilor

proiectului și a modului lor de implicare în activități; alte informații relevante care contribuie la demonstrarea impactului proiectului;

b) documente și înregistrări despre activități (foto, video, audio);

c) materiale promoționale realizate în cadrul proiectului (dacă este cazul);

d) informații privind reflectarea în mass-media și social-media a proiectului (dacă este cazul).

21. Beneficiarul trebuie să prezinte un dosar complet, conținând raportul financiar final și raportul narativ final de implementare a proiectului. Nedepunerea lor în termenul prevăzut conduce la restituirea totală sau parțială a sumelor virate de către finanțator sau la nedecontarea cheltuielilor efectuate.

V. Transparența și protecția datelor cu caracter personal

22. Contractul de finanțare, inclusiv anexele sale, precum și informațiile și documentele ce vizează executarea acestora constituie informații de interes public în condițiile legislației naționale cu privire la accesul la informație.

23. Urmatoarele elemente nu pot avea caracter confidențial:

a) denumirea proiectului, denumirea completă a Beneficiarului, a partenerilor (dacă aceștia există), datele de începere și de finalizare a proiectului, datele de contact – minimum o adresă de e-mail și un număr de telefon funcționale pentru echipa proiectului; locul de implementare a proiectului (localitatea);

b) valoarea totală a finanțării nerambursabile aprobate, totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului, precum și al plăților efectuate, raportul narativ final de implementare.

24. Datele cu caracter personal, așa cum sunt acestea definite în legislația națională cu privire la protecția datelor cu caracter personal, colectate în cadrul proiectului sunt folosite în scopul îndeplinirii obiectivelor proiectului, cu respectarea prevederilor legale în vigoare. În acest sens, participanții implicați în proiect vor completa și vor semna declarația cu privire la prelucrare și transmiterea datelor cu caracter personal.

25. Datele cu caracter personal ale grupului-țintă și, după caz, ale beneficiarilor finali ai proiectului pot fi publicate, pentru informarea publicului, doar după depersonalizarea datelor, astfel încât detaliile privind circumstanțele personale sau materiale să nu permită atribuirea acestora unei persoane fizice. În cazul imaginilor minorilor beneficiari ai proiectelor, se solicită consimțământul reprezentantului legal în formă scrisă.

VI. Asigurarea vizibilității și promovării rezultatelor proiectului

26. Beneficiarul va lua toate măsurile necesare pentru a face public faptul că autoritatea finanțatoare a asigurat finanțarea proiectului.

27. Beneficiarul acordă Autorității finanțatoare dreptul de a utiliza gratuit și după cum consideră necesar informația și materialele rezultate din implementarea proiectului, oricare ar fi forma acestora, pentru o perioadă nedeterminată.

28. Beneficiarul este de acord cu utilizarea gratuită și neexclusivă de către Autoritatea finanțatoare a rezultatelor obținute în cadrul proiectului finanțat prin prezentul Contract, fără a putea opune eventuale drepturi de autor sau drepturi de proprietate intelectuală, pentru o perioadă de cinci ani, în țară și în străinătate. Beneficiarul va informa toți participanții la proiect cu privire la utilizarea gratuită și neexclusivă a rezultatelor proiectului de către Autoritatea finanțatoare.

VII. Notificările, forța majoră și rezoluțiunea Contractului

29. Orice comunicare sau notificare adresată de una din Părți celeilalte va fi considerată valabilă îndeplinită dacă este transmisă în scris prin poștă sau prin poșta electronică la adresa/sediul

37. Prezentul Contract reprezintă acordul de voință al ambelor Părți, este semnat astăzi, și se consideră încheiat la data semnării,
36. Niciuna din Părți nu are dreptul să transmită obligațiile și drepturile sale stipulate în prezentul Contract unor terțe persoane fără acordul în scris al celeilalte Părți.
35. Părțile contractante au dreptul, pe durata îndeplinirii Contractului, să convingă asupra modificării clauzelor Contractului, prin act adițional, în cazul apariției unor circumstanțe care nu au putut fi prevăzute la data încheierii prezentului Contract. Modificările și completările la prezentul Contract sunt valabile numai în cazul în care au fost întocmite în scris și au fost semnate de ambele Părți.
34. Litigiile ce ar putea rezulta din prezentul Contract vor fi soluționate de către Părți pe cale amiabilă. În caz contrar, ele vor fi transmise spre examinare în instanța de judecată competentă conform legislației Republicii Moldova.
- f) Beneficiarul prezintă declarații false sau incomplete pentru a obține finanțarea prevăzută în prezentul Contract sau furnizează rapoarte ce nu reprezintă realitatea.
- e) Beneficiarul utilizează resursele financiare primite în alte scopuri decât cele prevăzute în prezentul Contract fără a obține acordul scris, în prealabil, de la Autoritatea finanțatoare;
- d) Beneficiarul transferă unei părți terțe, total sau parțial, obligațiile sale asumate prin prezentul Contract înaintea de începerea executării prezentului Contract;
- c) una dintre Părți este declarată în stare de incapacitate de plată sau a fost declanșată procedura de reorganizare înainte de începerea executării prezentului Contract;
- b) Beneficiarul nu acceptă controlul și verificările Autorității finanțatoare în legătură cu modul de utilizare a resurselor financiare acordate de acesta;
- a) Beneficiarul nu transmite documentele justificative și raportul narativ final de implementare în termenul prevăzut în Contract;
33. Prezentul Contract încetează pe deplin în cazul în care:

VIII. Dispoziții finale

32. Partea inițiatoare a rezoluțiunii Contractului este obligată să comunice în termen de 10 zile calendaristice celeilalte Părți despre intențiile ei printr-o scrisoare motivată. Partea înștințată este obligată să răspundă în decurs de cinci zile calendaristice de la primirea notificării. În cazul în care litigiul nu este soluționat în termenele stabilite, Partea inițiatoare va iniția rezoluțiunea.
31. Rezoluțiunea Contractului se poate realiza cu acordul comun al Părților sau în mod unilateral de către:
- a) Autoritatea finanțatoare, în cazul nerespectării de către Beneficiar a prevederilor prezentului Contract. Înaintea rezoluțiunii prezentului Contract, Autoritatea finanțatoare poate suspenda plățile, ca o măsură de precauție, fără o notificare prealabilă. În cazurile de nerespectare a prevederilor prezentului Contract, Beneficiarul are obligația să restituie resursele financiare primite în termen de 15 zile calendaristice, dar nu mai târziu de 31 decembrie a anului în curs;
- b) Beneficiarul, în caz de nerespectare de către Autoritatea finanțatoare a termenelor de plată stabilite în prezentul Contract. În acest caz, Beneficiarul va restitui resursele financiare primite nu mai târziu de 31 decembrie a anului în curs.
30. Părțile sunt exonerate de răspundere pentru îndeplinirea parțială sau integrală a obligațiilor conform prezentului Contract, dacă aceasta este cauzată de producerea unor cazuri de forță majoră. Partea care invocă clauza unui impediment care justifică neexecutarea obligației este obligată să informeze imediat (dar nu mai târziu de 10 zile calendaristice) cealaltă Parte despre survenirea circumstanțelor unui impediment care justifică neexecutarea obligației.

fiind valabil până la _____

(data, luna, anu)

Prezentul Contract este întocmit în două (exemplare, în limba română, câte un exemplar pentru Beneficiar și Autoritatea finanțatoare. Pentru confirmarea celor menționate mai sus, Părțile au semnat prezentul Contract în conformitate cu legislația Republicii Moldova, la data și anul indicate mai sus.

Autoritatea finanțatoare

Beneficiar

REGULAMENT

de activitate a Comisiei de evaluare și selectare a proiectelor din domeniul turism implementate de organizațiile necomerciale în vederea finanțării nerambursabile

1. Prezentul Regulament de activitate a Comisiei de evaluare și selectare a proiectelor din domeniul turism implementate de organizațiile necomerciale în vederea finanțării nerambursabile (în continuare – *Regulament*), stabilește modul de organizare și desfășurare a activității Comisiei de evaluare și selectare a proiectelor din domeniul turism implementate de organizațiile necomerciale în vederea finanțării nerambursabile a proiectelor din domeniul turism implementate de organizațiile necomerciale (în continuare – *Comisie*).
2. Rolul comisiei constă în evaluarea, selectarea și aprobarea proiectelor culturale câștigătoare în vederea finanțării nerambursabile, precum și transmiterea rezultatelor către Ministerul Culturii.
3. Comisia este instituită prin Ordinul Ministerului Culturii pentru o perioadă de un an.
4. Comisia este formată din 9 membri, dintre care:
  - 1) reprezentanți ai Ministerului Culturii – 4 membri;
  - 2) reprezentanți ai organizațiilor necomerciale și mediului academic – 3 membri;
  - 3) reprezentanți ai instituțiilor din subordinea autorității (indicate în subp. 1) – 2 membri;
5. În cadrul Comisiei pot fi invitați experți cu rol consultativ din diferite domenii. Membrii Comisiei nu sunt remunerați pentru activitatea lor.
6. Membrii Comisiei – reprezentanți ai Ministerului Culturii și ai instituțiilor din subordinea ministerului, sunt numiți prin ordinul ministrului culturii.
7. Membrii Comisiei – reprezentanți ai organizațiilor necomerciale și mediului academic, sunt selectați prin concurs public. Ministerul Culturii publică pe pagina sa web oficială anunțul și condițiile de participare la concurs.
8. Poate fi membru al Comisiei din partea organizațiilor necomerciale și mediului academic, persoana care întrunește următoarele condiții: este cetățean al Republicii Moldova; cunoaște limba română; deține studii superioare în domeniul culturii/turismului, economic, juridic, management sau marketing și, în ultimii 10 ani, are experiență profesională de cel puțin 5 ani în funcții cu atribuții din domeniul culturii/turismului și/sau al implementării de proiecte/program, conectate industriei, artei și culturii/turismului, precum și o experiență managerială de cel puțin 2 ani.
9. În cazul în care pe parcursul desfășurării activității Comisiei, un membru al Comisiei din partea organizațiilor necomerciale și mediului academic, nu poate îndeplini rolul său din diferite motive, calitatea de membru este preluată de următorul candidat după punctaj, conform rezultatelor concursului (în măsura disponibilității candidatului).
10. Informația despre componența nominală a Comisiei se publică pe pagina web oficială a Ministerului Culturii (www.mc.gov.md), doar după anunțarea rezultatelor concursului de selectare a dosarelor de solicitare a finanțării.
11. Președintele și secretarul Comisiei sunt numiți de către Ministerul Culturii. Președintele asigură convocarea ședințelor și buna desfășurare a procesului de evaluare, selectare și aprobare a dosarelor.

12. Secretarul Comisiei recepționează dosarele, convoacă membrii Comisiei, asigură transmiterea rezultatelor concursului și îndeplinește alte sarcini specifice necesare pentru buna desfășurare a concursului.

13. Membrii Comisiei semnează declarații de confidențialitate, imparțialitate și neadmitere a conflictelor de interes, conform modelului din anexa nr. 4 la Regulamentul cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor turism implementate de organizațiile necomerciale.

14. În situația în care, în cursul procedurii de selecție a proiectelor, un membru al Comisiei constată, că se află într-o situație potențială a fi în mod rezonabil susceptibilă de conflict de interes în legătură cu unul dintre proiectele domeniului turism, înaintate Comisiei, acesta are obligația să declare imediat această situație și să se retragă de la evaluarea proiectului domeniului turism (inclusiv și în cazul în care există suspiciunea în cauză).

15. Comisia examinează toate dosarele depuse conform condițiilor și termenelor indicate în anunțul de concurs publicat și se completează, pentru fiecare dosar fișa de evaluare (anexa nr. 5 la Regulamentul cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor domeniului turism implementate de organizațiile necomerciale).

16. Algoritmii de calcul se stabilește prin cumulara punctajului obținut în urma evaluării dosarului de solicitare a finanțării, conform criteriilor de evaluare a propunerii de proiect, stabilite în Regulamentul cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor domeniului turism implementate de organizațiile necomerciale.

17. Punctajul final al fiecărui proiect este reprezentat de media aritmetică a punctajelor acordate de membrii comisiei. Proiectele care acumulează o medie aritmetică a punctajului mai mică decît 60 – nu se finanțează.

18. Proiectele cîștigătoare se stabilesc prin punctajele obținute, în descresștere: de la 100 la 60 de puncte sau de la 100 până la epuizarea bugetului stabilit pentru fiecare artie tematică în parte.

19. În cazurile în care doar o singură organizație necomercială a depus dosarul pentru participare la concurs, Comisia decide desfașurarea concursului, fără a anunța concurs repetat.

20. Decizia de aprobare a listei proiectelor cîștigătoare, conform criteriilor de evaluare, se adoptă prin consens. În cazul în care consensul nu poate fi obținut, decizia se aprobă cu majoritatea simplă a membrilor prezenți la ședință.

21. Comisia nu participă la examinarea și soluționarea contestațiilor depuse de organizația necomercială, conform p.46 a Regulamentului cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor domeniului turism implementate de organizațiile necomerciale. La solicitarea Ministerului Culturii, Comisia va prezenta explicații și informațiile necesare examinării și soluționării contestației.

22. Comisia prezintă Ministerului Culturii propunerea de atribuire a finanțării nerambursabile a proiectelor cîștigătoare (până la data de 1 decembrie). Ministerul Culturii, în limitele bugetului anual aprobat, aprobă, prin decizie, lista proiectelor declarate cîștigătoare și o publică pe pagina web oficială a Ministerului Culturii (www.mc.gov.md).

Arii tematice
pe care se axează mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor în domeniul turism
de interes internațional, național, regional sau local

1. DEZOLTAREA TURISMULUI

- Proiecte adresate diversificării produsului turistic;
- Proiecte axate pe sprijinirea Obiectivelor de Dezvoltare ale Organizației Mondiale a Turismului.

2. PROMOVAREA DESTINAȚIILOR TURISTICE

- Promovarea turismului la nivel național și a imaginii Republicii Moldova, ca destinație turistică la nivel internațional;
- Dezvoltarea rutelor turistice naționale și conexiunea cu rutele turistice internaționale.

3. FORMAREA ÎN TURISM

- Proiecte de formare continuă;
- Proiecte pentru identificarea soluțiilor de inovare și digitalizare.